Sátoraljaujhely, 1913. Március 1. 18. (5237.) Negyvennegyedik évfolyam.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára: Egész évre 10 korona, félévre 5 kor negyedévre 2.50 korona. Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj: Hivatalos hirdetéseknél minden szó után 2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy díszbetükkel, vagy kerettel ellátott hirdetések térmérték szerint egy négyszög centim. után 8 fill. — Állandó hirdetéseknél árkedvezmény.

A munkapárt hivatása és jövője

Irta: **Gróf Khuen-Héderváry Károly.**

— márc. 1.

Akinek szeme van, hogy lásson és füle van, hogy halljon, nem ismerheti félre, micsoda szándékok vezetik az ellenzéket ebben a most rendezett rohamban. Látszat szerint az ellenzék adja az erkölcsi felháborodást és a politikai morál zászlaja alatt rendezi azt a főtámadást, melynek bevallott célja: a kormány eltávolitása. De a valóságban jóval többre törekszik, mint egy kormányváltozás kikényszeritésére. A be nem vallott, de rosszul leplezett cél: a nemzeti munkapárt megsemmisitése. Miután eddigi támadásai, melyeket junius 4. óta rendezett, együtt és egyenkint visszaverettek, most uj harci taktikát eszelt ki. A talaj alá, melyen a kormány és a párt áll, aknákat helyezett el és azokat szenvedélyes bosszuérzésének minden robbantószerével megtöltötte. Most pedig abban reménykedik, hogy ezek az aknák felrobbannak, szétvetik a munkapártot és széthulló darabjai agyonütik a Lukács-kormányt. Nem kételkedem, hogy ez a kisérlet is meghiusul. A nemzeti munkapártnak vakséggal kellene megvervolennie, ha nem látná, mire céloz az ellenzék evvel a legujabb akciójával. Ha csak a párt máról holnapra el nem vesztette hatalmas politikai erejét, melylyel az ellenzéknek egyik vereséget a másik után szerezte és amellyel megszerezte a külföld közvéleményének tiszteletét, akkor ebből a nehéz megpróbáltatásból is győzelmesen kell kikerülnie.

A nemzeti munkapárt világosan tudja, hogy az ellenzéki akciónak éle a párt fenmaradása ellen van irányitva. A párt tudja, hogy mindazoknak a vádaknak, melyeket az ellenzék a kormány fejére szór, az a rendeltetésük, hogy robbanást idézzenek elő, melyek a pártot romhalmazzá változtatják. A többség mindezt tudja és látja és magatartását ezek szerint fogja alkalmazni. Kényelmetlenséget okoznak neki? Ezeknek megrendithetetlen állhatatosságát szegezi szembe. Az a törekvés, hogy elhintsék a pártban a bomlás csiráit? Meg fogja mutatni, hogy ez a kisérlet is, mint minden előbbi, megtörik a párt belső szilárd összetartásán. A párt eddig a győzelmek egész sorát aratta. A győzelmi mámor nem ragadta el, nem tette puhábbá. Az uj harcoktól való félelem, bár ezek az eddigieknél nehezebbeknek és veszedelmesebbeknek igérkeznek, semmi körülmények között sem lesz urrá a harcedzett sorokon. A párt el van készülve, hogy most komoly gondok, talán fenyegető válságok napjai következnek. De ismeri a hullámok mozgásának törvényeit. A hullámhegy után, mely a magasba vész, a hullámvölgy mélységei következnek, de innen az ut ismét felfelé vezet. Tehát a párt nem fog kitérni az ellene készülő támadások elől. A csatát, amelylyel megkinálták, felveszi és kétségtelenül ismét győzedelmesen kerül ki a harc viharaiból.

Én merem ezt megjósolni, mert rendithetetlenül él bennem az a hit, hogy a nemzeti munkapártban ébren él hivatásának tudata és sértetlen fenmaradásáért kötelességérzésének teljes erejével fog küzdeni. A párt ismeri azokat a felsőrendü, nagyfontosságu érdekeket, melyek megmaradásához vannak kapcsolva, tudja, hogy világtörténelmi szükségességek parancsolják, hogy tovább éljen. Hisz a nemzeti munkapárt a magyar királyság egyetlen állampártja. Csak ez a párt áll megingathatlanul az 1867-iki kiegyezés közjogi alapján. Egyszer és máskor más pártalakulatok és töredékek is magukénak vallották időközönkint ezt a közjogi alapot. Részben olyanok, akik szeperatisztikus elveik fentartásával a közjogi alapot kormányzási alapnak használták, viszont mások, akik ugyan el akarták hitetni, hogy ragaszkodnak Deák Ferenc hagyományához, de a valóságban minden alkalmat megragadtak, hogy a kiegyezésből az alkotás által belétett igazi értelmet mindenféle büvészi mesterkedéssel kiinterpretálják és a kiegyezési mübe olyan szellemet vigyenek bele, mely tőle teljesen idegen. Nem akarom vádolni a volt szabadelvüpártot, amikor megállapitom, hogy ő sem tudta mindenkor ezeket az egzegézises hajlamokat testétől távol tartani. Akkor még megvolt a nemzeti jelszavaknak teljes toborzó erejük, a koaliciós politika csirái már szerte röpködtek az ország politikai légkörében, a kisérlet próbája még nem következett el és azt az aggodalmat, hogy ezen az uton csak sulyos alkotmányos összeütközéseket lehet elérni, még nem igazolták a keserves tapasztalatok. De a nemzeti munkapártnak megvolt az a kitünő sánsza, hogy olyan időben hivatott életre, amikor ezen a próbán már tul voltunk. A harci évek komoly tapasztalatain okulva, minden hátsó gondolat, minden fentartás nélkül, becsületesen és lojálisan állt a nemzeti munkapárt az 1867-iki kiegyezés alapjára. Azt a gondolatot, hogy a közjogi alap interpretációs büvészkedéssel tágitson, hogy Deák Ferenc müvét kiszolgáltassa kontár epigonok revizió-

A ZEMPLÉN TARCÁJA.

A művész hazatér.

Irta: **Fábián Ferenc.**

Hat esztendővel ezelőtt Andor Bertalan még Kassán járta a tanitóképezde negyedik osztályát. Ekkor fedezte fel egy idetévedt new-yorki impreszárió csodásan zengő hangját, mely kiharsogott az iskolai kórusból, elnyomta az orgona szavát, minden dobhártyát végigcirogatott s belecsókolt minden lélekbe.

Elragadtatva mondta az impreszárió a körülötte állóknak: vétek volna ilyen remek hangot hosszas kátorságban elkoptatni, korhely cimborák közt korcsmadanolással elfecserelni. Kupolás terembe való ez a hang, fényes, elbüvölt, tapsoló publikum elé.

El is utazott a fiu szüleihez, egy Kassától nem messze fekvő kis tót faluba. Fényes ajánlatot tett a szülőknek. Eleinte elképedve hallgatták, hogy az ő fiuk ezreket, tizezreket, egész vagyonokat fog küldhetni nekik, aztán rövidesen beleszoktak. A jót hamar megszokják az emberek. Másnap sürgönyözött az apa fiának, hogy azonnal jöjjön haza.

A fiu ijedten csapta össze kicsiny cók-mókját, azt hitte, anyjának van valami baja. Maga előtt látta szenvedésektől sápadt arcát, eszébe jutottak a régi aggódások, a nap, mikor először kellett fellocsolni anyját hosszas, nehéz ájulásból. Szorongó szivvel ült vonatra még ugyanaznap.

Otthon valósággal megrettenve hallotta a tervet. Ő szereti pályáját, tanitó akar lenni mint az apja, nem komédiás. Különben sem igaz, hogy tudna énekelni. Ekkor nekiesett apja, anyja, ne dobja el magától a szerencséjét, milyen vagyont fog szerezni magának, szüleinek gondtalan öregséget, aztán meg hogy fognak irigykedni a szomszédok, különösen a Grünsteinék, kik olyan nagyra vannak az ő orvosfiukkal.

— Még mindig nem engedett.

— Tudom én mi tart vissza, ki nem ereszt téged, mondta az anyja. A Tóth Mariska. Régóta tudom, hogy szeretitek egymást s ha elvégzed a képezdét, el akarod venni. Hát visszajösz majd érte, kis csacsi fiam. Mi az az egy-két esztendő? Aztán meg egy hires, nevezetes müvészhez ő is szivesebben megy, mint holmi kis segédtanitóhoz.

Végül mégis csak engedett.

A többi már gyorsan ment. Szédületes tehetsége egymásután hóditotta meg neki az egész világot. Övé volt minden: Páris, London, New-York, ragyogás, tengerpénz, dicsőség, asszony. Az összes asszonyok! A legszebb szalónok szines pamlagai, fenséges hálószobák misztikus homálya mind izzott az ő szerelmétől. Nem volt asszony, ki ne vágyott volna csókja után s nem volt asszony, kit visszautasitott volna.

És ennyi lázas, részeg városi csók után egyszerre bolond, féktelen vágy fogta el az otthonhagyott kis falusi leány után, kivel együtt kergetőzött odahaza a zöldfü boritotta réteken, akinek visszatértét megfogadta.

Hamarosan elhatározta, hogy hazamegy.

Utközben ujból átszürődött agyán minden már-már elmosódni készülő régi emlék. Látta házukat, előtte a kerekre nyirt akácfákkal, az udvaron a pázsitot, az orgonabokrokat, a hizelgő, szerelmes, pompás virágokat.

Alig várta, hogy hazaérjen.

Megérkezve az állomásról gyalog indult hazafelé. Az ut teste szekérnyomoktól barázdás volt s két oldalt fiatal nyirfák imbolyogtak, mint selymes szüzi hajszálak.

Otthon együtt találta apját-anyját. Apja pipájának füstjét nézegetve a hajdanra gondolt, anyja harisnyát stoppolt. (Ugyan kinek? gondolta magában a müvész. Neki selymes kacér harisnyái voltak, felfelé kacagó, apró nyilacskákkal.)

A meglepetés és a szokásos kérdések elfogytával elhallgattak. Nem volt mit beszélniök. Hová lett a gyerekkori, régi nagy melegség? Mintha egész világ lett volna közöttük. Idegenek voltak ők egymásnak, tisztára idegenek.

A müvész eleinte várta, hogy az öregek kezdenek el a leányról beszélni, hisz ők biztatták, hogy majd visszajön érte. Mikor aztán érezte, hogy neki kell ráforditani a beszédet, megszólalt:

— Mi van most a Tóth Mariskával, aki valaha szomszédunkban lakott?

— A Tóth Mariska? Biz az férjhez ment, több már mint féléve. Mostohaapja mindig szidta, verte, jól járt szegény, hogy ott hagyhatta. — Ámbár az ura sem jobb. Az is épen olyan sehonnai, részeges. De nem is csoda. Iszik itt mindenki.

A müvészt kissé megzavarta ez a beszéd. Ő egy szüzi leányt remélt, ki mint istent várja őt s ki most repesve fut karjai közé. De talán igy

Tavaszi czipőujdonságok a legdivatosabb formákban és a legizlésesebb kivitelben

urak, hölgyek és gyermekek részére teljes választékban megérkeztek

FÖLDES FERENCZ czipőáruházában

Sátoraljaujhely, Főtér. A Kossuth-szobor mellett.

Lapunk mai száma 6 oldal.

jának, a párt soha sem engedte közelébe férközni. A párt a kiegyezés szellemét megalkotóinak szellemében fogta fel és hiven és állhatatosan teljesiti kötelességét, hogy ezt az alkotást épségben, csorbitatlanul megőrizze. A kiegyezési politika tehát Ausztria-Magyarország nagyhatalmi állásának legerősebb garanciája és mert ez a nagyhatalmi állás képes egyedül a magyar állam termékeny fejlődését és az államban a nemzet felvirágzását biztositani, ehhez a politikához egyaránt füződnek a monarchia, a dinasztia, a magyar királyság és a magyar nemzet összes érdekei.

A nemzeti munkapárt mindezt tudja, de tudja azt is: hogy történelmi hivatása ezt a kiegyezési politikát, ezeket az érdekeket, hüséges és erőteljes védekező munkával minden kártevéstől megóvni. Azt a fényüzést, hogy ellenséges támadások elől politikai kényelemszeretetből meghátráljon, hogy politikai kellemetlenségek, nehéz belpolitikai harcok elől kitérjen, a nemzeti munkapárt nem engedheti meg magának. Ezt nem teheti, nem szabad megtennie és nem is fogja megtenni, mert meghátrálása a kiegyezési müvet hatásos és megbizható védelem nélkül hagyva, kitenné a véletlenek szeszélyének. Kötelessége parancsolja, hogy szálljon szembe minden fenyegető viharral, a legvégső elszántsággal. A megpróbáltatásokat, amelyektől talán nem lesz megkimélve, mert összeomlása ismét olyanoknak szolgáltatná ki Deák Ferenc müvét, akik sem elég erősek, sem elég megbizhatók a deákista hagyományok hamisitatlan megőrzésére. Hogy mit jelent, ha a kiegyezési mü kisiklik egy megbizhatóságában teljesen kipróbált párt lelkiismeretes kezéből, ezt a korona és a nemzet pár év előtt fájdalmasan tapasztalták. A nemzeti munkapárt tehát nemcsak magának, hanem a koronának és a nemzetnek tartozik vele, hogy fennmaradásának védelmében törhetetlen bátorsággal és rendithetetlen állhatatossággal kitartson. A szabadelvü pártot összeomlása után példátlan erőfeszitéssel sikerült csak halottaiból feltámasztani és mint a nemzeti munka pártját, a magyar állam organizmusába visszaiilleszteni. A halottnak ez a feltámadása politikai csoda volt. De másodszor feltámasztani egy halottat, ilyen csoda még nem volt. Ezért bizvást el lehet mondani: a munkapárt megmaradása a kiegyezési mü életkérdése. Ez a meggyőződés áthatja a munkapártot és ebben a jelben ismét győzni fog. A nemzeti munkapárt élni akar, élnie kell, tehát élni is fog.

— márc. 1.

Jankovich Béla az uj kultuszminiszter. A király a lemondott Zichy János gróf helyébe *Jankovich* Bélát nevezte ki kultuszmiszterré. A kinevezési okmányt a király már szerdán délután aláirta. A kinevezés azért történt oly sürgősen, mert Ipolyságon csütörtökön volt a képviselőválasztás és Jankovichnak, ha megválasztása után nevezték volna ki, le kellett volna mandátumáról mondani.

Gróf Andrássy Dénes.

— márc. 1.

Ritkán fejezte ki jobban a közrészvétnek legmagasabb fokát az a szomoru, fekete gyászkeret, mely a cikk élére irt nevet körülfogja, mint most, amikor *Andrássy* Dénes gróf fényes, tisztelt nevét kellett ebbe a gyászszegélybe foglalnunk. — Napok teltek már azóta, hogy a megdöbbenőt gyászhir villámgyorsasággal terjedt szét, de még mindig megremeg a szivünk, amikor erre a gyászkeretre nézünk, mely ennek az igazán ideális nagy embernek elmúlását hirdeti. — Gróf Andrássy Dénes, a szegények legnagyobb jótevője, a magyar főurak legszebb idálja, a férfiui erények egyik legremekebb példánya nincs többé. A szenvedő emberiségnek és az emberi haladásnak fájdalmas, roppant vesztesége ez a nagy csapás; de különösen végtelenül lesujtó vármegyénkre nézve, melynek népe annyit köszönhet az ő nagy szivének s amely oly végtelen szeretettel csüngött az ő nemes alakján.

Szerdán este 6 órakor érkezett Ujhelybe a gyászhir, melyet először Sulyovszky István kir. tanácsos, jószágkormányzónak lapunkhoz intézett következő távirata tudatott:

A Zemplén szerkesztőségének
Sátoraljaujhely.

Gróf Andrássy Dénes ur ma meghalt Palermóban. A temetés idejét a holttest megérkezte után jelentem.

Sulyovszky István.

E távirat nyomán ugyszólván egy pillanat alatt elterjedt a hir városszerte és mindenütt a legfájóbb megilletődést, a legmélységesebb részvétet keltette. Csütörtökön pedig már az egész vármegye csak Andrássy gróf halálhirének hatása alatt; a hir villámgyorsan hatolt be a vármegye legelrejtettebb, legkisebb zugába is és mindenütt egyaránt megkönnyeztette a szegényeket és gazdagokat, a kicsinyeket és nagyokat. A legtermészetesebb valami ez; hiszen jól tudjuk, hogy Zemplénvármegyében nem volt olyan község, nem volt olyan jótékony vagy kulturintézmény, amely az ő nagylelkűségének gyümölcseit, ha hozzáfordult, ne élvezte volna; de még magánosok is, ha igazán indokolt volt a kérésük, soha nem fordultak hozzá hiába. Az ő meghitt jószágkormányzója, Sulyovszky István kir. tanácsos javaslata alapján a gróf mindig és mindenüvé bőven osztotta szét a maga gazdagságát s nem tulzunk, ha azt mondjuk, hogy életében ezreknek és ezreknek könnyeit törülte le.

Felesleges volna e lapok hasábjain ebbeli tevékenységét részletezninünk, olvasóink legjobban tudják, hányszor találkoztak nevével e lapban ezerféle adománya révén. De jól tudjuk azt is, hogy ez még csak egy elenyésző csekély része volt az ő jótékonyságának, mert ő ha csak lehetett, a nyilvánosságot adományaival elkerülte. Nem soroljuk, de nem is sorolhatnók fel rengeteg sok jótékony tettet, alább is csak nehány legnagyobb szabásu cselekedetéről emlékezünk meg.

(Egyénisége.)

Gróf Andrássy Dénes gondolkozásának és egyéniségének kiváló tulajdonságai már életében is népszerűvé tették személyiségét s alakját állandóan körülvonták az érdekesség varázsával. S az a tisztelet és közbecsülés, mely végig kisérte egész életén, erkölcsi sulyában épen az által vált jelentékenynyé, hogy őszintén, minden mesterséges tendencia vagy politikai érdek nélkül nyilvánult irányában s kizárólagosan annak az érdemnek volt a kifejezője, mely gróf Andrássy Dénes társadalmi és közéleti tevékenységét jellemezte. Ami egy ideálisan elképzelt arisztokrata tipusban értékes és kiváló tulajdonság, gróf Andrássy Dénesben mindaz szinte egyetemesen megvolt, bár ő maga sem mint aktiv politikus sem mint aktiv közéleti férfiu nem kereste és nem is gyakorolta a nyilvános szereplést, melyre lelkületének zárkózott és szemérmes vonásai amugy sem predesztinálták. De meg volt áldva azzal a képességgel, hogy megértsen és méltányoljon mindent, ami az életnek szép vagy nagyszerü dolgai közé tartozik s olyan érzékeny, nemes szivet örökölt, mely arra képesitette első sorban, hogy átérezze mindazokat az igazságtalanságokat, melyek ezrek és ezrek életét, a születés mostohasága vagy az élet kegyetlensége folytán szomoruságba, nyomorba vagy kétségbeesésbe döntik. Minden ugy alakult életében, hogy lelkének ezt az érzékeny és részvétre hajló tulajdonságát fokozottan fejleszsze és állandósitsa.

(Házassága.)

Házassága, mely döntő esemény gyanánt vont kitörülhetetlen hatást egész életére, bár nem volt a születési arisztokracia szokásainak megfelelő házasság, de a leggyönyörübb és legeszményibb frigy volt, mely férfit és nőt valaha egymás karjaiba vezetett. A bécsi Hablavetz polgári család végtelen gyöngédségü, minden jámborsággal, jósággal és melegséggel megáldott sarja, Franciska, fénylő pontja volt életének, mely minden vágyában, törekvésében és álmaiban a legvégsőbb beteljesülést jelentette. Költők fantáziája vagy az eszményi szerelemről szóló gyönyörü költői munkák sem képzelték el szebben, őszintébben és meghatóbban a férfi és nő ideális beteljesülésének viszonyát, mint ahogy az megvalósult gróf Andrássy Dénes életében az ő gyönyörü, szelid, minden jóra, szépre és nemesre hajló Franciskájának oldalán, akit a rangbeli tekintetek bátor elvetésével, magához forrasztott és egész életére szivéhez csatolt. Az igaz szerelem minden szépsége, bátorsága, önzetlensége és hatalmas mélysége kapcsolta egybe eltéphetetlen kötelékekkel ezt a valóban ritka gyönyörü frigyet, mely harminchat éven át mindkettőjük életét a boldogság legteljesebb áldásával beragyogta. S ebből a romantikus erejü hatalmas szerelemből nemcsak két embernek a boldogsága fakadt, hanem százaknak és százaknak a megenyhülése, szegényeknek, szerencsétleneknek sok derüs, fölszabadult napja s olyan intézményeknek a megerősödése, melyek azért alakultak, hogy a nyomor és küzködés ellen, ahol csak lehet, védjék és megtámogassák az élet gyámoltalan harcosait.

(A jótékonyság.)

E nagylelkü emberpár — nemcsak a vagyon és a származás, de a sziv arisztokratái — páratlan humánus érzékkel karolta fel a szegények ügyét. Adományaiknak se szeri, se száma: az összeg, amit a grófi pár életében áldozott a jótékonyság oltárán, Dénes gróf nagy gazdagságához mérten is számottevő. Andrássy Dénes 1873-ban, atyja halála után vette át a hitbizományi birtokot, a 61,000 holdnyi területü gazdaságot, amelyhez több értékes bánya, vasgyár és nyolc ősrégi kastély tartozik. Az uradalmak központja a krasznahorkavára-aljai vár. Ezt a Rákóczi-korabeli kastélyt Andrássy Dénes gróf nyittatta meg 1875-ben a nagyközönség számára. Maga Dénes gróf, amióta a krasznahorkai hitbizomány tulajdonosa, 1879-ben járt először Magayrországon, hogy örökét megtekintse. Akkoriban Rozsnyón szállott meg s onnan kocsizott ki nejével a krasznahorkai vár, a hosszuréti kastély és a dernői vasöntőde megtekintésére. — Megnézték a várat s a gróf megmutatta nejének szülei arcképét. A várkapus csak ellesett szavakból állapitotta meg, hogy a vár ura és urnője járt gömöri birtokán. Utóbb, 1899-ben másodszor is inkognitóban járt Dénes gróf Kassán s ez alkalommal az uj Andrássy-udvart s az épülő felsőmagyarországi muzeumot tekintette meg, melynek létesitéséhez nagy adománnyal járult.

Szinte legendás Andrássy Dénes grófnak és nejének jótékonysága. A mióta a krasznahorkai hitbizomány ura örökébe lépett, jövedelme nagyobb részét jótékony és kulturális célokra adományozta. A pénzösszegeket a krasznahorkai pénztár utalta ki, azonkivül maga is tetemes összeget osztott szét a szegények között.

(Alapitványok.)

Krasznahorkán köztudomásu volt, hogy az uradalom jövedelme, amit évnegyedenkint a grófnak küldtek el, sokszor megkétszerezve jött vissza kisebb részletekben a gróf megjegyzésével, hogy „ezt a grófnő adja, én pedig megtoldom egy pár ezer forinttal.“ Az adományok nagyobb része templomok és iskolák épitésére szolgált valláskülönbség nélkül. Nagy összeg jutott közhasznu s jótékony egyesületeknek is; müvészi célokra 240,000 koronás alapitványt tett a gróf. Az Andrássy-milliókból jutott az árvák és özvegyek sokaságának

---

még jobb. Kényszerből ment férjhez, egész biztos kényszerből. Nem szerethet egy sehonnait. Erintetlen most is, megmaradt olyan szüzinek, amilyennek itt hagyta, — az ő számára.

Még egy kérdést kockáztatott meg.

Hol laknak most a Mariskáék? Holnap meglátogatom őket.

— Ott laknak fiam, ahol ezelőtt a lutheránus papék laktak. De ne eregy most hozzájok, az asszony tudod, — *ugy* van; s ilyenkor nem illik férfit fogadni, mert azt tartják, arra fog hasonlitani a gyerek, nem az apjára.

A müvész szédülten, szégyenkezve temette fejét kezébe. Ezért kellett hát neki visszajönni. De nem marad itt tovább. Elég volt a faluból. Még holnap elutazik.

Felállt, odament az ablakhoz, kibámult az estbe, tágra nyilt szemekkel, mintha valahova nagyon, nagyon messze nézett volna. Aztán megfordult, cigarettára gyujtott, egy karosszékbe ült, behunyta szemeit s maga előtt látta a száztornyu várost, a pénzt, ragyogást, dicsőséget, a tártkaru asszonyokat.

——

A jó munkát felesleges dicsérni! De mert jelenleg egy oly vegytisztitó gyárral léptem összeköttetésbe, amely a jelenkor legjobb gépeivel van felszerelve, ennélfogva a nálam készült munka kivitele jóval felülmulja a helyben müködő hasonnemü tisztitókat. Ennek alapján bátorkodom felhivni a nagyközönség becses figyelmét évek óta fennálló és a legjobb hirnévnek örvendő **gőzmosó-, vegytisztitó- és ruhafestő vállalatomra**, hol is a legjutányosabb árban öt napon belül lesz minden elvállalt munka eszközölve, minden rongáló anyag mellőzésével. Ingek, gallérok, kézelők tükörfényesre tisztittatnak és rugékony hajlékonyságot kapnak, ugy hogy a nyakat kellemesen érinti. Midőn t. megbizóimat a fenti sorok szives figyelembe vételére felhivom, vagyok kiváló tisztelettel:

Kálosi M. gőzmosó és vegytisztitó intézete Molnár István-utca 2.

is. Uradalmi alkalmazottjai javára az elhunyt főur olyan alapitványt tett, ami párját ritkitja hazai főuri uradalmainkban. Ezt az alapitványt az elhunyt Franciska grófnő óhajára létesitette. 1898 karácsony napján ajánlott küldemény érkezett a krasznahorkai postára. A csomagban 128,000 forint értékü magyar állami értékpapir volt azzal az utasitással, hogy a pénz az uradalmi tisztek nyugdijalapjának javára szolgáljon. A hálás tisztikar e fejedelmi adományt a krasznahorkai vár falába helyezett gránittáblán örökitette meg. Utóbb a gróf az alapitványt 400,000 koronára emelte fel.

(Dénesfalva.)

Emlékezetessé tette a grófi pár nevét Szelepka felsőzempléni község áttelepitése is. Ezt a községet egy rakoncátlan patak áradása örök veszedelemmel fenyegette. Amikor a grófi pár erről értesült, száztiz családnak a maga területén adott tüzhelyet és ugyanekkor a falu közintézményeire 20,000 koronát és 80,000 korona értékü épitési anyagot ajándékozott. Szelepka község lakói hálából Dénesfalvára magyarositották a község nevét. Nagy összegeket adományozott a gróf az ujonnan épült felsőmagyarországi muzeum, az ujhelyi Kazinczy-kör, a kassai szinház és az ottani gör. kath. templom javára. Sok más közintézet kisebb-nagyobb adományokat kapott. A rozsnyói kaszinó házalapjára 6000 koronát utalt ki a krasznahorkai uradalmi pénztár, a kaszinó könyvtára 2000 koronányi segélyen kivül a krasznahorkai vár könyvtárának segélyen kivül a krasznahorkai vár könyvtárának ujabb müveit is megkapta. — Huszezer koronás adományban részesült a kilencvenes évek elején a Hirlapirók Nyugdijintézete, tizezer korona jutott az Ujságirók Egyesületének, öt-ötezer korona a Petőfi-háznak és a kassai Rákóczi-szoboralapnak. Ám a nyilvánosságra került összegek csak szerény hányadai a különböző közhasznu és jótékonycélokra szánt adományoknak.

(A grófné halála.)

Az elhunyt gróf angyali jóságu neje életének utolsó éveiben gyógyithatatlan betegségben szenvedett s ugyszólván csakis a jótékonyságnak szentelte életét. Pártfogásában részesitette a rozsnyói nőegyesületet, a kisdedóvodát, az irgalmas nénék nevelőintézetet. Végrendeletében megemlékezett szülővárosáról, Bécsről is s a város szegényeinek javára 160,000 koronás alapitványt tett, azonkivül felajánlotta bécsi palotáját a szegényház céljaira. A rozsnyói szegényházat, mely a grófné 60,000 koronányi hagyatékából épült, Franciska menedékháznak nevezte el a hálás városi tanács. Rozsnyó város közönsége az elhunyt grófnő halála évfordulóján a Rákóczi-téren szobrot emel nemes jótevőjének.

A hitvesi hála és szeretet ennél is szebb és meghatóbb szobrot állitott Andrássy Franciskának. A grófnő hamvait férje kivánságára Münchenből, ahol ideiglenesen volt eltemetve, Krasznahorkára szállitották s a vár egyik teljes épségben lévő bástyáján helyezték örök nyugalomra, ahol Dénes gróf pompás mauzoleumot épittetett. A krasznahorkai várban pedig, mely most idegen kézre kerül, Sulyovszky István uradalmi kormányzó kezdeményezésére „Franciska-szobát“ rendeztek be s itt őrzik az elhunyt grófnő emléktárgyait.

Az elhunyt gróf neje halála után, mint már emlitettük, állandóan külföldön élt, de a távolból is figyelemmel kisérte a hazai közélet mozgalmait s a politikai, közgazdasági és müvészi eseményeket. Állandóan levelezett nagymüveltségü jószágkormányzóval, aki nemcsak uradalmi kormányzásában, de emberbaráti cselekedeteinek végrehajtásában is jobbkeze volt. Tiz év óta csöndes magányában emlékeinek élt Andrássy Dénes gróf. Sokat olvasott, javarészt bölcseleti müveket és folytatta emberbaráti tevékenységét. Adományait is „áldott felesége iránti szeretetből“ tette egy évtized során, ez a megható sor nem maradt el soha az adomány mellől, ha ugyan nem lehetett mellőzni a nyilvánosságot.

(Életrajzi adatok.)

Gróf Andrássy Dénes (csikszentkirályi és krasznahorkai) 1835 november 18-án született Krasznahorka-Váralján. Atyja, gróf Andrássy György, az egykori országbiró és a magyar tudományos akadémia igazgatója és tiszteletbeli tagja volt. Fiát előkelő nevelésben részesitette s mikor Andrássy Dénes tanulmányait befejezte, a kancelláriánál vállalt hivatalt, ahol fogalmazói minőségben müködött. Harmincegy éves korában, 1866-ban megismerkedett Bécsben Hablavetz Franciskával, Hablavetz Ferenc bécsi zeneigazgató szép és müvelt leányával. Franciska rendkivül bájos, szelid és előkelő gondolkozásu nő volt, aki csakhamar fölkeltette a dusgazdag gróf Andrássy érdeklődését s az ismeretségükből rövid idő alatt olyan mély szerelem fejlődött, hogy elválaszthatatlanok lettek egymás számára. Andrássy Dénes nem sokat törődöt az előitéletekkel s az arisztokrata tradiciókkal, ellenben mihelyt meggyőződött róla hogy nem tud élni választottja nélkül, megkérte a kezét és oltárhoz vezette. A hatvanas évek magyar és bécsi sajtója mint szenzációs eseményt közölte annak idején a házassági hirt, az ország közönsége azonban nagy szimpátiával vette körül a fiattal párt és a szerelem hatalmának a győzelmét látta az érdekes frigyben s ezért valósággal ünnepelte az ifju grófot, akinek ekkor a megnyilvánult szimpátia jeléül több választói kerület fölajánlotta mandátumot is. Az érdeklődés olyan nagy volt a házasság iránt, hogy a lapok olvasói levelek tömegével árasztották el a szerkesztőségeket a menyasszonyra vonatkozó kérdezősködéseikkel. Alig volt magyar lap aztán, amelyik olvasóival ne közölte volna, hogy a gyönyörü Franciska méltó mindenben arra a szerelemre, mely a fiatal gróf Andrássyt iránta eltöltötte. Andrássy a házasság után teljesen visszavonult, feleségével Grácban, majd Döblingben élt, de elég gyakran Magyarországra is ellátogattak s minden ilyen látogatás alkalmával a jótékonyság terén igen jelentékeny áldozatokat hoztak. Törvényhozói jogát Andrássy Dénes ritkán gyakorolta, de élénk érdeklődéssel kisérte állandóan a hazai eseményeket és nagyarányu jótékonyságát nemcsak birtokaira, hanem az egész ország közhasznu intézményeire kiterjesztette.

Gróf Andrássy Dénes igazgatótagja volt a M. T. Akadémiának, tiszteletbeli elnöke a Magyar Heraldikai és Genealogiai társaságnak, tiszteletbeli tagja a Petőfi-társaságnak.

(Az örökség.)

Gróf Andrássy Dénes végrendeletét alkalmasint a jövő héten fogja kihirdetni dr. Markó János rozsnyói kir. közjegyző, kinél a végrendelet letétben van. Az örökség, ami osztozás alá kerül, körülbelül hatvanezer holdnyi hitbizományi birtok. Ez a fekvőség körülbelül *negyven millió* korona értéket képvisel. Gróf Andrássy Dénés ezt az óriási vagyont tudvalevőleg maga is hitbizomány alakjában örökölte. Két nővére volt, egyik Erzsébet grófnő, aki gróf Széchenyi Pál, volt földmivelésügyi miniszterhez ment nőül és Mária grófnő, kit gróf Maldaghen Károly vett el. Gróf Andrássy Dénes, mihelyt a hitbizományt átvette, első dolga volt, hogy nővéreit kielégitse. Ezért örökségét jelentékenyen megterhelte, csakhogy 1890-ben már az uradalom mindenteher alól fel volt szabaditva s ebben az állapotában, vagyis tehermentesen fog az örökösök tulajdonába átmenni. A hitbizományt gróf *Széchenyi* György, aki jelenleg 24 éves és gróf *Széchenyi* Mihály, aki 18 éves tengerészhadapród, fogják örökölni. Az elhunyt gróf magánvagyonát ellenben, ami szintén tekintélyes összegre rug, hir szerint gróf *Andrássy* Géza egyetlen fia, Manó gróf, harmadéves jogász örökli.

(A temetés.)

Andrássy Dénes gróf holttestét különvonaton inditják utnak s a koporsó vasárnap reggel fog Budapestre érkezni, ahonnan Krasznahorkára továbbitják. Itt lesz aztán az ünnepélyes gyászszertartás, melynek végeztével a holttestet az Andrássyné Franciska emlékére emelt gyönyörü mauzoleumba, a tizenegy évvel ezelőtt elhunyt jóságos hitves mellé fogják örök nyugalomra elhelyezni.

A temetés valószinüleg még csak 5—6 nap mulva fog megtörténni s kétségtelenül a részvét legimpozánsabb megnyilvánulásai mellett fog lefolyni. Zemplénvármegye *Dókus* Gyula alispán vezetése alatt küldöttségileg vesz részt a temetésen s helyez koszorut a sirra.

Sátoraljaujhely város közönsége nevében a polgármester részvét iratot intézett a családhoz.

A forumról.

A tömegsztrájk előtt. Miután a legutóbbi nagy attak, a Dési-féle botrányper nem hozta meg a várva várt eredményt, a kormánybukást, az ellenzékkel szövetkezett szocialisták, ugy látszik, mégis csak ráfanyalodnak az utolsó és legkétségbeesettebb fegyver igénybevételére: a tömegsztrájkra. Minden jel arra mutat, hogy már alig egy-két nap választ el ettől az ultima rációtól. Hogy lefolyásában és eredményeiben hogy fog festeni ez a veszedelmes ügy, azt ma még megjósolni nem lehet: annyit azonban már most bizonyosan megállapithatunk, hogy a munkásság nagyon nyomott kedélyhangulatban megy bele a reákényszeritett harcba s hogy a kormány minden lehető ovóintézkedést megtett a sztrájk sima lefolyása érdekében. Ami közelebbről bennünket, ujhelyieket illet, valószinünek látszik, hogy nálunk mélyebb nyomokat nem igen fog hagyni a tömegsztrájk s leginkább csak a lapok megjelenésének esetleges szünetelésében lesz érezhető. A többi iparágban,— különösen a mostani ipari pangás alkalmával, — oly jelentéktelen lesz a sztrájkolók száma, hogy ez alig lesz észrevehető.

—

Sennyey Béla báró a képviselőházban. A pénteki képviselőházi ülesen nagy figyelmet keltett a képviselőházban Sennyey Béla bárónak, vármegyénk egyik vezető emberének, közigazgatási bizottságunk nagy tudásu tagjának megjelenése és felszólalása. Sennyey báró tudvalevőleg Kossuth-párti programmal nyert mandátumot a királyhelmeci kerületben, de a Kossuth-pártból a legutóbbi obstrukció folyamán kilépett és most megjelent a parlamentben, hogy megvilágitsa álláspontját. Nagy figyelemmel hallgatott beszédének első részében a Kossuth-pártból való kilépését okolta meg s a munkapárt zajos tapsai között fejtette ki az évtizedes obstrukciók miatti aggodalmait. Beszéde második részében pedig ama nézetének adott kifejezést, hogy az ellenzéknek bármi módon is lehetővé kell tenni, hogy a tanácskozásokban ismét részt vegyen, mert a választói reform megalkotása csak ez esetben kelthet közmegnyugvást. Ha pedig ez semmiképen sem lehetséges, akkor leghelyesebb volna a parlamentet feloszlatni s a vitát a nemzet itélete alá bocsátani.

—

Megindul a város lapja. Emlékezetes olvasóink előtt az ujhelyi képviselőtestületnek az a közfeltünést és széles rétegekben derültséget keltő határozata, hogy a város lapot alapit. Ezt a határozatot ugyan — mint előrelátható volt, — megfelebbezték, s mint szintén előrelátható, a felsőbb fórumokon meg is fogják semmisiteni, de azért még sem esünk el attól az élvezettől, hogy ennek a világszerte páratlanul álló sajtóterméknek egy-két számát valóban megláthassuk. Ugy értesültünk ugyanis, hogy a tanács, tekintet nélkül a felebbezésre, *március 5-én* megjelenteti a városi ujság első számát, és pedig azzal az indokolással, hogy az efféle felebbezések csak arra valók, hogy a város autonómiáját csökkentsék; továbbá azért is, mert a tanács szerint a felebbezésnek sikere ugy sem lehet. Nem vitatkozunk ezzel a felfogással, annál kevésbbé, mert magunk sem szivesen esnénk el attól az élvezettől, hogy ezt a házi kezelésben hivatalosan szerkesztett ujságot szinről-szinre láthassuk s végre megtudjuk, hogy milyennek is képzelik az eszme létrehozói ezt a különös hirlapot. Igazán sajnálnók, ha a tömegsztrájk, vagy valami más zavaró körülmény a lap megjelentetését, még mielőtt az ügy a törvényhatóság elé kerül, netalán megakadályozná.

Valami,

amin segiteni kell.

*

Az ujhelyi lehetetlen állapotok egyik furosasága.

— márc. 1.

Többször volt már alkalmunk hangoztatni, hogy Ujhely a fusser munkák tekintetében bátran pályázhatna a világrekordra. Bámulatos makacsággal excellál különösen abban, hogy mindent oda helyezzen, ahova az épen nem való. Vasuti indóházát a város forgalmi érdekeinek tönkre silányitásával a város hossztengelyébe, szinházát egy kutyaszoritóba épittette. Ha rajta áll vala, a törvényszéki palota ma az ecetfábrika tőszomságában disztelenkedne olyan telken, amelyre semmi architektus nem lett volna képes a lényeg és forma követeléseinek megfelelő épületet emelni. Félünk, hogy a kereskedelmi iskola felépitése is azt fogja igazolni, hogy a fusseráj a legeslegujhelyibb speciálitás.

Fejelágyára esett idea volt a dögtér és pecértelep elhelyezése is és csodálkozunk Farkas Andoron, aki nemcsak mint polgármester, de mint jóizlésü ember is angazsirozva van ebben a dologban, hogy amikor a „Torzsás“-nak a legnélkülözhetlenebb üdülő helylyé való fejlesztésén fáradozott, nem jutott eszébe, hogy a dögtér és pecértelep lehetetlen szomszédsága annak a helynek, ahol a város polgárai a szabad levegőt élvezhetnék. Mert, bocsánat, de még tán a beludsisztáni idegek sem állanák ki a lebunkózás exekucióját kisérő kutyaorditását. Annak az illatnak az elviselésére pedig, amit a langyos zefirek lengetnek azon a tájon, még talán az ujhelyi orrok se eléggé dresszirozottak. Ami pedig nagy szó. Mivelhogy a Kazinczy-utcával és a Nepomuki Szent János szobor környékénél nincs „illatosabb“ hely az egész kontinensen. Ámde, hogy a város is büzös legyen, az üdülő hely környéke is, az talán még ujhelyi mértékkel mérve is a büdösséget, több az elégnél.

Hát arra nem gondol senki, hogy az antraxban elhullott marhát, vagy a lebunkózott veszett állatot, avagy egyéb dögöt megszállt légy a nyaranként kiránduló közönség életét fenyegeti?

De van még egy igen fontos tekintet. A halottak emléke iránt való kegyelet. És a gyászolók respektálása. A dögtér és pecértelep ugyanis botrányosan bántó közelségében van a köztemetőnek. A brutálisan izléstelen élcelődés eléggé gyakran kap is az alkalmon, amit az a kegyeletsértő

is. Uradalmi alkalmazottjai javára az elhunyt főur olyan alapitványt tett, ami párját ritkitja hazai főuri uradalmainkban. Ezt az alapitványt az elhunyt Franciska grófnő óhajára létesitette. 1898 karácsony napján ajánlott küldemény érkezett a krasznahorkai postára. A csomagban 128,000 forint értékü magyar állami értékpapir volt azzal az utasitással, hogy a pénz az uradalmi tisztek nyugdijalapjának javára szolgáljon. A hálás tisztikar e fejedelmi adományt a krasznahorkai vár falába helyezett gránittáblán örökitette meg. Utóbb a gróf az alapitványt 400,000 koronára emelte fel.

(Dénesfalva.)

Emlékezetessé tette a grófi pár nevét Szelepka felsőzempléni község áttelepitése is. Ezt a községet egy rakoncátlan patak áradása örök veszedelemmel fenyegette. Amikor a grófi pár erről értesült, száztiz családnak a maga területén adott tüzhelyet és ugyanekkor a falu közintézményeire 20,000 koronát és 80,000 korona értékü épitési anyagot ajándékozott. Szelepka község lakói hálából Dénesfalvára magyarositották a község nevét. Nagy összegeket adományozott a gróf az ujonnan épült felsőmagyarországi muzeum, az ujhelyi Kazinczy-kör, a kassai szinház és az ottani gör. kath. templom javára. Sok más közintézet kisebb-nagyobb adományokat kapott. A rozsnyói kaszinó házalapjára 6000 koronát utalt ki a krasznahorkai uradalmi pénztár, a kaszinó könyvtára 2000 koronányi segélyen kivül a krasznahorkai vár könyvtárának segélyen kivül a krasznahorkai vár könyvtárának ujabb müveit is megkapta. — Huszezer koronás adományban részesült a kilencvenes évek elején a Hirlapirók Nyugdijintézete, tizezer korona jutott az Ujságirók Egyesületének, öt-ötezer korona a Petőfi-háznak és a kassai Rákóczi-szoboralapnak. Ám a nyilvánosságra került összegek csak szerény hányadai a különböző közhasznu és jótékonycélokra szánt adományoknak.

(A grófné halála.)

Az elhunyt gróf angyali jóságu neje életének utolsó éveiben gyógyithatatlan betegségben szenvedett s ugyszólván csakis a jótékonyságnak szentelte életét. Pártfogásában részesitette a rozsnyói nőegyesületet, a kisdedóvodát, az irgalmas nénék nevelőintézetet. Végrendeletében megemlékezett szülővárosáról, Bécsről is s a város szegényeinek javára 160,000 koronás alapitványt tett, azonkivül felajánlotta bécsi palotáját a szegényház céljaira. A rozsnyói szegényházat, mely a grófné 60,000 koronányi hagyatékából épült, Franciska menedékháznak nevezte el a hálás városi tanács. Rozsnyó város közönsége az elhunyt grófnő halála évfordulóján a Rákóczi-téren szobrot emel nemes jótevőjének.

A hitvesi hála és szeretet ennél is szebb és meghatóbb szobrot állitott Andrássy Franciskának. A grófnő hamvait férje kivánságára Münchenből, ahol ideiglenesen volt eltemetve, Krasznahorkára szállitották s a vár egyik teljes épségben lévő bástyáján helyezték örök nyugalomra, ahol Dénes gróf pompás mauzoleumot épittetett. A krasznahorkai várban pedig, mely most idegen kézre kerül, Sulyovszky István uradalmi kormányzó kezdeményezésére „Franciska-szobát" rendeztek be s itt őrzik az elhunyt grófnő emléktárgyait.

Az elhunyt gróf neje halála után, mint már emlitettük, állandóan külföldön élt, de a távolból is figyelemmel kisérte a hazai közélet mozgalmait s a politikai, közgazdasági és müvészi eseményeket. Állandóan levelezett nagymüveltségü jószágkormányzóval, aki nemcsak uradalmi kormányzásában, de emberbaráti cselekedeteinek végrehajtásában is jobbkeze volt. Tiz év óta csöndes magányában emlékeinek élt Andrássy Dénes gróf. Sokat olvasott, javarészt bölcseleti müveket és folytatta emberbaráti tevékenységét. Adományait is „áldott felesége iránti szeretetből" tette egy évtized során, ez a megható sor nem maradt el soha az adomány mellől, ha ugyan nem lehetett mellőzni a nyilvánosságot.

(Életrajzi adatok.)

Gróf Andrássy Dénes (csikszentkirályi és krasznahorkai) 1835 november 18-án született Krasznahorka-Váralján. Atyja, gróf Andrássy György, az egykori országbiró és a magyar tudományos akadémia igazgatója és tiszteletbeli tagja volt. Fiát előkelő nevelésben részesitette s mikor Andrássy Dénes tanulmányait befejezte, a kancelláriánál vállalt hivatalt, ahol fogalmazói minőségben müködött. Harmincegy éves korában, 1866-ban megismerkedett Bécsben Hablavetz Franciskával, Hablavetz Ferenc bécsi zeneigazgató szép és müvelt leányával. Franciska rendkivül bájos, szelid és előkelő gondolkozásu nő volt, aki csakhamar fölkeltette a dusgazdag gróf Andrássy érdeklődését s az ismeretségükből rövid idő alatt olyan mély szerelem fejlődött, hogy elválaszthatatlanok lettek egymás számára. Andrássy Dénes nem sokat törődöt az előitéletekkel s az arisztokrata tradiciókkal, ellenben mihelyt meggyőződött róla hogy nem tud élni választottja nélkül, megkérte a kezét és oltárhoz vezette. A hatvanas évek magyar és bécsi sajtója mint szenzációs eseményt közölte annak idején a házassági hirt, az ország közönsége azonban nagy szimpátiával vette körül a fiattal párt és a szerelem hatalmának a győzelmét látta az érdekes frigyben s ezért valósággal ünnepelte az ifju grófot, akinek ekkor a megnyilvánult szimpátia jeléül több választói kerület fölajánlotta mandátumot is. Az érdeklődés olyan nagy volt a házasság iránt, hogy a lapok olvasói levelek tömegével árasztották el a szerkesztőségeket a menyasszonyra vonatkozó kérdezősködéseikkel. Alig volt magyar lap aztán, amelyik olvasóival ne közölte volna, hogy a gyönyörü Franciska méltó mindenben arra a szerelemre, mely a fiatal gróf Andrássyt iránta eltöltötte. Andrássy a házasság után teljesen visszavonult, feleségével Grácban, majd Döblingben élt, de elég gyakran Magyarországra is ellátogattak s minden ilyen látogatás alkalmával a jótékonyság terén igen jelentékeny áldozatokat hoztak. Törvényhozói jogát Andrássy Dénes ritkán gyakorolta, de élénk érdeklődéssel kisérte állandóan a hazai eseményeket és nagyarányu jótékonyságát nemcsak birtokaira, hanem az egész ország közhasznu intézményeire kiterjesztette.

Gróf Andrássy Dénes igazgatótagja volt a M. T. Akadémiának, tiszteletbeli elnöke a Magyar Heraldikai és Genealogiai társaságnak, tiszteletbeli tagja a Petőfi-társaságnak.

(Az örökség.)

Gróf Andrássy Dénes végrendeletét alkalmasint a jövő héten fogja kihirdetni dr. Markó János rozsnyói kir. közjegyző, kinél a végrendelet letétben van. Az örökség, ami osztozás alá kerül, körülbelül hatvanezer holdnyi hitbizományi birtok. Ez a fekvőség körülbelül *negyven millió* korona értéket képvisel. Gróf Andrássy Dénés ezt az óriási vagyont tudvalevőleg maga is hitbizomány alakjában örökölte. Két nővére volt, egyik Erzsébet grófnő, aki gróf Széchenyi Pál, volt földmivelésügyi miniszterhez ment nőül és Mária grófnő, kit gróf Maldaghen Károly vett el. Gróf Andrássy Dénes, mihelyt a hitbizományt átvette, első dolga volt, hogy nővéreit kielégitse. Ezért örökségét jelentékenyen megterhelte, csakhogy 1890-ben már az uradalom mindenteher alól fel volt szabaditva s ebben az állapotában, vagyis tehermentesen fog az örökösök tulajdonába átmenni. A hitbizományt gróf *Széchenyi* György, aki jelenleg 24 éves és gróf *Széchenyi* Mihály, aki 18 éves tengerészhadapród, fogják örökölni. Az elhunyt gróf magánvagyonát ellenben, ami szintén tekintélyes összegre rug, hir szerint gróf *Andrássy* Géza egyetlen fia, Manó gróf, harmadéves jogász örökli.

(A temetés.)

Andrássy Dénes gróf holttestét különvonaton inditják utnak s a koporsó vasárnap reggel fog Budapestre érkezni, ahonnan Krasznahorkára továbbitják. Itt lesz aztán az ünnepélyes gyászszertartás, melynek végeztével a holttestet az Andrássyné Franciska emlékére emelt gyönyörü mauzoleumba, a tizenegy évvel ezelőtt elhunyt jóságos hitves mellé fogják örök nyugalomra elhelyezni.

A temetés valószinüleg még csak 5—6 nap mulva fog megtörténni s kétségtelenül a részvét legimpozánsabb megnyilvánulásai mellett fog lefolyni. Zemplénvármegye *Dókus* Gyula alispán vezetése alatt küldöttségileg vesz részt a temetésen s helyez koszorut a sirra.

Sátoraljaujhely város közönsége nevében a polgármester részvét iratot intézett a családhoz.

A forumról.

A tömegsztrájk előtt. Miután a legutóbbi nagy attak, a Désy-féle botrányper nem hozta meg a várva várt eredményt, a kormánybukást, az ellenzékkel szövetkezett szocialisták, ugy látszik, mégis csak ráfanyalodnak az utolsó és legkétségbeesettebb fegyver igénybevételére: a tömegsztrájkra. Minden jel arra mutat, hogy már alig egy-két nap választ el ettől az ultima rációtól. Hogy lefolyásában és eredményeiben hogy fog festeni ez a veszedelmes ügy, azt ma még megjósolni nem lehet: annyit azonban már most bizonyosan megállapithatunk, hogy a munkásság nagyon nyomott kedélyhangulatban megy bele a reákényszeritett harcba s hogy a kormány minden lehető ovóintézkedést megtett a sztrájk sima lefolyása érdekében. Ami közelebbről bennünket, ujhelyieket illet, valószinünek látszik, hogy nálunk mélyebb nyomokat nem igen fog hagyni a tömegsztrájk s leginkább csak a lapok megjelenésének esetleges szünetelésében lesz érezhető. A többi iparágban,— különösen a mostani ipari pangás alkalmával, — oly jelentéktelen lesz a sztrájkolók száma, hogy ez alig lesz észrevehető.

—

Sennyey Béla báró a képviselőházban. A pénteki képviselőházi ülesen nagy figyelmet keltett a képviselőházban Sennyey Béla bárónak, vármegyénk egyik vezető emberének, közigazgatási bizottságunk nagy tudásu tagjának megjelenése és felszólalása. Sennyey báró tudvalevőleg Kossuth-párti programmal nyert mandátumot a királyhelmeci kerületben, de a Kossuth-pártból a legutóbbi obstrukció folyamán kilépett és most megjelent a parlamentben, hogy megvilágitsa álláspontját. Nagy figyelemmel hallgatott beszédének első részében a Kossuth-pártból való kilépését okolta meg s a munkapárt zajos tapsai között fejtette ki az évtizedes obstrukciók miatti aggodalmait. Beszéde második részében pedig ama nézetének adott kifejezést, hogy az ellenzéknek bármi módon is lehetővé kell tenni, hogy a tanácskozásokban ismét részt vegyen, mert a választói reform megalkotása csak ez esetben kelthet közmegnyugvást. Ha pedig ez semmiképen sem lehetséges, akkor leghelyesebb volna a parlamentet feloszlatni s a vitát a nemzet itélete alá bocsátani.

—

Megindul a város lapja. Emlékezetes olvasóink előtt az ujhelyi képviselőtestületnek az a közfeltünést és széles rétegekben derültséget keltő határozata, hogy a város lapot alapit. Ezt a határozatot ugyan — mint előrelátható volt, — megfelebbezték, s mint szintén előrelátható, a felsőbb fórumokon meg is fogják semmisiteni, de azért még sem esünk el attól az élvezettől, hogy ennek a világszerte páratlanul álló sajtóterméknek egykét számát valóban megláthassuk. Ugy értesültünk ugyanis, hogy a tanács, tekintet nélkül a felebbezésre, *március 5-én* megjelenteti a városi ujság első számát, és pedig azzal az indokolással, hogy az eféle felebbezések csak arra valók, hogy a város autonómiáját csökkentsék; továbbá azért is, mert a tanács szerint a felebbezésnek sikere ugy sem lehet. Nem vitatkozunk ezzel a felfogással, annál kevésbbé, mert magunk sem szivesen esnénk el attól az élvezettől, hogy ezt a házi kezelésben hivatalosan szerkesztett ujságot szinről-szinre láthassuk s végre megtudjuk, hogy milyennek is képzelik az eszme létrehozói ezt a különös hirlapot. Igazán sajnálnók, ha a tömegsztrájk, vagy valami más zavaró körülmény a lap megjelentetését, még mielőtt az ügy a törvényhatóság elé kerül, netalán megakadályozná.

Valami,
amin segiteni kell.

❀

Az ujhelyi lehetetlen állapotok egyik furosasága.

— márc. 1.

Többször volt már alkalmunk hangoztatni, hogy Ujhely a fusser munkák tekintetében bátran pályázhatna a világrekordra. Bámulatos makacssággal excellál különösen abban, hogy mindent oda helyezzen, ahova az épen nem való. Vasuti indóházát a város forgalmi érdekeinek tönkre silányitásával a város hossztengelyébe, szinházát egy kutyaszoritóba épittette. Ha rajta áll vala, a törvényszéki palota ma az ecetfábrika tőszomságában disztelenkedne olyan telken, amelyre semmi architektus nem lett volna képes a lényeg és forma követeléseinek megfelelő épületet emelni. Félünk, hogy a kereskedelmi iskola felépitése is azt fogja igazolni, hogy a fusseráj a legeslegujhelyibb speciálitás.

Fejelágyára esett idea volt a dögtér és pecértelep elhelyezése is és csodálkozunk Farkas Andoron, aki nemcsak mint polgármester, de mint jóizlésü ember is angazsirozva van ebben a dologban, hogy amikor a „Torzsás"-nak a legnélkülözhetlenebb üdülő helylyé való fejlesztésén fáradozott, nem jutott eszébe, hogy a dögtér és pecértelep lehetetlen szomszédsága annak a helynek, ahol a város polgárai a szabad levegőt élvezhetnék. Mert, bocsánat, de még tán a beludsisztáni idegek sem állanák ki a lebunkózás exekucióját kisérő kutyaorditását. Annak az illatnak az elviselésére pedig, amit a langyos zefirek lengetnek azon a tájon, még talán az ujhelyi orrok se eléggé dresszirozottak. Ami pedig nagy szó. Mivelhogy a Kazinczy-utcával és a Nepomuki Szent János szobor környékénél nincs „illatosabb" hely az egész kontinensen. Ámde, hogy a város is büzös legyen, az üdülő hely környéke is, az talán még ujhelyi mértékkel mérve is a büdösséget, több az elégnél.

Hát arra nem gondol senki, hogy az antraxban elhullott marhát, vagy a lebunkózott veszett állatot, avagy egyéb dögöt megszállt légy a nyaranként kiránduló közönség életét fenyegeti?

De van még egy igen fontos tekintet. A halottak emléke iránt való kegyelet. És a gyászolók respektálása. A dögtér és pecértelep ugyanis botrányosan bántó közelségében van a köztemetőnek. A brutálisan izléstelen élcelődés eléggé gyakran kap is az alkalmon, amit az a kegyeletsértő

türhetetlen közelség szolgáltat. De meg aztán tessék elképzelni az esetet, amikor gyász-zsolozsmákra a pecérkézben kinlódó állatok vonitása adja a visszhangot.

Mi nem vádoljuk Farkas Ándort. Sokkal jobb izlésü embernek tartjuk, semhogy tőle kitelt volna az a brutalitás, oda helyezni a dögteret, ahol az ma van. Ámde elvárjuk tőle, hogy meg ne türje azon a helyen.

Mert a dögtér és pecértelep áthelyezése a várost semmivel sem fogja megterhelni. Jóllehet itt a költség szóba sem jöhetne. — A Bibérczen ugyanis van a városnak arra alkalmas területe. Ott se az élőket, se a holtakat nem bántja a különben nélkülözhetetlen intézmény. Emitt fertelmes és ostoba durvaság lenne a megtürése. A dögtér mai telkét aztán akár parcellázás utján értékesitheti a város, akár az előbb-utóbb szükségessé válandó polgári lövölde, vagy sporttelep céljaira rezerválhatja.

HIREK.

Március. A fagyos, zuzmarás, havas szakállu Tél, mint valami sirjához közelgő, de erős akaratu, az élethez mohó vágyakozással ragaszkodó agg király, gőrcsös ragaszkodással szoritja kezében még mindig a kormánypálcát és tüdejének még meglévő erejével, fáradhatatlanul ontja a dermesztő, jeges szeleket. De a nap, ez a február végén kicsit sápadt képü legény, szélesre terült, mosolygós arccal nézi a hiábavaló, szánalmas erőlködéseket. Odakünn a szabad, tar mezőkön, a barnára pácolt, csupasz ágak között, talán még semmi nyoma az elszánt küzdelmeknek. A tél uralmát alig zavarja ott még valami, de itt, a jobbra-balra kanyargó utcák tömkelegében már vidám, üde, csillogóan tavaszias szinekben parentálják el a vén, hanyatló erejü és kemény, engeszthetetlen szigoruságu zsarnokot. A déli órák tündöklő napsütésében végig az utcákon uj, friss, zsibongó élet támad. Mintha minden arcon valami különös, mély, örömteli érzés kifejezése ülne. Tündöklik, ég, szikrázik a napsugár és bőkezüen osztja szét a dus, aranyveretü zománcot. Közeleg a Tavasz . . .

— —

— **Halálozás.** Mint részvéttel értesülünk, városunk egyik legrégibb családjának tagja, özv. *Szent-Györgyi* Lajosné, szül. *Kolener* Johana tegnap, febr. 28-án életének 81 évében jobb létre szenderült. Az elhunyt matróna Szent-Györgyi Lajosnak, Ujhely egykori köztiszteletben állott, kiváló polgárának özvegye volt s halála nagy és kiterjedt családot boritott gyászba. Benne Szent-Györgyi István ujhelyi állami anyakönyvvezető-helyettes édes anyját, dr. Szent-Györgyi Zoltán árvaszéki ülnök pedig nagyanyját gyászolja. Temetése ma d. u. 3 órakor ment végbe nagy részvét mellett.

— **A vármegyei közegészségügyi bizottsága** f. hó 4-én d. u. 4 és fél órakor ülést tart, melynek tárgya: az Erzsébet közkórház élelmezési szabályrendeletének véleményezése.

— **A Szabad liceumban** holnap d. u. 5 órakor az eredeti programmtól eltérőleg dr. Jámbor György főgimn. tanár tart előadást 80 vetitett képpel, az előadás cime: Utazás a Rajnán Mainztól Kölnig. Az előadó maga járta be ezt a vidéket a közelmultban s igy közvetlen tapasztalatok utján fogja ismertetni az Európa-szerte emlegetett széppséges rajnai utazást. Mesés szép képek fogják bemutatni a jó Istennek s a természetnek amugy is fölös bőkezüsége mellett az emberi szépségnek és gazdaságnak azt a pompáját, amelyet a germán ész és szorgalom teremtett meg. Az emberi fejlődésnek kétségtelenül nagy eseményeit juttatja eszünkbe számos kép. Erdemes az előadást továbbá azért is meghallgatni, hogy párhuzamot vonjunk hazánknak hasonló természeti szépségekben gazdag vidékével: az Aldunával.

— **Nyilvános köszönet.** Gróf Andrássy Géza 50 koronát, Gróf Esterházy Móric, 100 koronát és a gálszécsi polgári Takarékpénztár 20 koronát adományoztak a gálszécsi izr. nőegylet humánus, céljaira. A nemes célu adományokért, hálás köszönetet mond a nőegylet nevében Székely Győző e. titkár.

— **Balthazár-est a városi szinházban.** Vasárnap f. hó 2-án mutatja be mesébe illő mutatványait Balthazár mester. Délután fél négy órakor mérsékelt helyárakkal és este 8 órakor a már leközölt rendes helyárakkal. A kiváló büvész és spiritista nemcsak egyik bámulatból a másikba ejti a közönséget fenomenális ügyességével és káprázatos illuziókkal, de pompás csevegő is és egészséges humorával folyton derültségben tudja tartani a közönséget. A harmadik és utolsó előadás kedden, folyó hó 4-én este lesz, amikor megint sok uj meglepetést fog hozni a csodabüvész. Balthazárt jó hirnév előzte meg itt, nem csoda tehát, hogy a társadalom minden rétegében nagy érdeklődés nyilvánul előadásai iránt. Aki jó helyet akar biztositani magának, annak seitnie kell, mert a jegyek rohamosan fogynak a Gojdics nővérek tőzsdéjében.

— **Halálos baleset.** Városszerte nagy részvétet kelt *Tomka* László városi hivatalnok 14 éves István fiának balesete. A szerencsétlen gyermek tornázás közben leesett s oly sulyosan megsértette magát, hogy pár órai szenvedés után meghalt. Temetése tegnap ment végbe.

— **Az olaszliszkai izr. nőegyesület** f. hó 22-én élőképpel és szavalatokkal egybekötött sikerült mükedvelői előadást rendezett. Az előadásban a nőegyesület családtagjai tüntették ki magukat, kik az elvállalt szerepeknek minden tekintetben megfeleltek. Szinre került három szindarab éspedig a „Pesti kisasszony", „A peripatelikusok" 1—1 felvonásban, s „A levél" 2 felvonásban. A szereplők közül különösen tetszettek: Rosenblüth Margit, Lebovics Ida és Ilon, Klein Etel, Führer Szerén, Bleuer Mariska és Lefkovics Margit, kik mindvégig tetszés és taps mellett játszották szerepeiket. Elismerés illeti az egyesület vezetőségét, élén Lebovits Izsák tanitóval, ki nagy ambicióval rendezte és oktatta be a szereplőket. Az előadást kedélyes társasestély követte; az anyagi eredmény is igen szép volt, amennyiben a jótékonycélra 175 kor. 50 fillér jutott. Az egyesület elnöksége a szereplőknek s egyáltalán mind azoknak, kik az estély sikerét jelenlétökkel, vagy felülfizetésekkel emelni szivesek voltak, ez uton is hálás köszönetet mond.

— **A gyártelepről.** A sátoraljaujhelyi gyártelepi dalkör március 2-án a budapesti „Projetograph" r.-t. elsőrendü képeivel mozgó fénykép előadást rendez. Kezdete este 7 órakor.

— **A rendőrség krónikája.** Az ujhelyi rendőrség ujabbi feltünően eredményes müködésében kiváló helyet foglalnak el a legutóbbi napok, melyekben bár nem valami nagyobb szabásu, de több kisebb bünügyet gyorsan és teljes sikerrel nyomozott ki. Igy csütörtökön, febr. 27-én, három feljelentés történt a rendőrségen, amely el is fogta mindhárom bünselekmény tetteseit. Igy a helybeli izr. anyahitközség metszőházából több mint száz korona értékü, nagymennyiségü libatollat lopott el Markovits János napszámos fiu; ugyanaznap hurokra is került. — *Vajda* József Rákóczi-uti nyomdatulajdonos nagy kirakatüvegét egy rejtélyes lövés bezuzta s mintegy 300 korona kárt okozott. Ugyanez időben rejtélyes lövések kitörték az ugyanazon házban lakó dr. *Moskovits* Vilmos ablakait. A feljelentésekre a rendőrség hamarosan elcsipte *Kimál* János lakatos-tanulót, ki a Vörösökör udvaráról csupa kedvtelésből gummipuskával és acélgolyókkal lövöldözött s nagy károkat okozott. — *Tóth* András kovácsmester Kossuth-utcai házához tartozó pincéjét feltörték s onnan 40—50 korona értékü bort loptak el. A tettesek Markovits János, (ugyanaz, aki a tollopást is elkövette) és Kiss Lajos fiatal csavargó, kit szintén elcsiptek. — Pénteken Kenderesi János kőmüvesmester tett panaszt a rendőrségen, hogy az éjszaka valaki belopódzott házába és abba a szobába is, ahol ő és háza népe aludt s ruhájából ellopott 52 korona készpénzt és 30 korona értékben egy ezüst órát. A rendőrségnek ennek a vakmerő tolvajnak is nyomában van már.

— **Husárak a szomszédvárosokban.** A rendőrségi sajtókönyv jelenti, hogy az ujhelyi rendőrség 14 közeli városból beszerezte a marha,-sertés-és borjuhusárakat. Az adatokat a napokban közszemlére teszik ki a rendőrségen, ahol azokat az érdeklődők megtekinthetik.

— **Csőd.** A bécsi hitelvédegylet képviseletében dr. Székely Albert saujhelyi ügyvéd megkérte a csődöt „Weiszberger és Freundlich" homonnai cég ellen, melyet a saujhelyi kir. törvényszék meg is nyitott. Tömeggondnok Kelemen Kálmán homonnai ügyvéd lett. A bécsi hitelvédegylet nevezett cég ellen a fenyitő eljárást is meginditotta mert a cég rokonai által üzletét lefoglaltatta.

— **A vármegyei piknik** alkalmával a teremben hagyatott egy lila szinü arany diszitésü női felöltő, sárga selyem béléssel — A felöltő átvehető a vármegye őrmesterénél.

— **Irnok kerestetik** jegyzői irodában. Napidij 2 korona és szabad lakás. Cim a kiadóhivatalban.

— **500 cigaretta egy óra alatt.** Azok, akik maguk töltik cigarettájukat s igy jól ismerik a cigaretta csinálás unalmas és időtrabló voltát, bizonnyára örömmel fogják e sorokat olvasni. Egy angol mechanikus elmés szerkezetü gépet talált fel, melynek segitségével 500 cigaretta hüvelyt lehet egy óra alatt megtölteni. A találmányra *Radó* Béláné kassai dohánytőzsdéje kapta meg az egyedárusitási jogot. A gép ára 5 korona s kapható 2, 3 és 4-es számu nagyságban. A gyorstöltő cigarettagépet *Radó* Béláné dohánytőzsde tulajdonos (Kassa, Deák Ferenc utca 18.) utánvét vagy az összeg előzetes beküldése mellett küldi szét.

— **Az elegáns hölgy,** ki toilettjeinek raffineriájával és testének egészséges szépségével minden tekintetet maga felé irányit, jól tudja, hogy tiszta, világos arcszine és gondosan ápolt rózsás-bőre, egyedüli titka szépségének és elegánciájának. A napi fürdéshez és minden kéz- és arcmosáshoz csak enyhe, ártalmatlan valódi Steckenpfred-liliomtejszappant használ, mely oldólag hat a faggyumirigyekre és a pórusok munkáját elősegiti, tehát egy elegáns hölgy toiletteasztaláról nem hiányozhat.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

IRODALOM.

Az „Adalékok Zemplénvármegye Történetéhez" c. havi folyóiratunk 1912-ik évi XVIII. évfolyamának *szept.—dec.* havi füzetei a következő érdekes tartalommal jelent meg: Rénold nádorispánnak felsőzempléni birodalma 1309-ben. Latinból: Dongó Gy. Géza. — Zemplén az egri „Memoria Dignitatum" lapjain. (II.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — A Kenchnemzetség osztálylevele 1326-ból (III.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — Nagymihály mezőváros szabadalomlevele 1441-ből. Latinból: Dongó Gy. Géza. — Zemplén a Sztáray-kódexben. (XIV—XV.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — Sárospatak városnak régi szabadalomlevelei. (XI.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — Sárospatak várának és városának helyrajza 1759-ből. (II.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — Zempléni vonatkozásu iratok Kassa város levéltárában. (VII—XV.) Közli: Kemény Lajos. — Zemplén az egri „Szent János Könyvé"-ben. (V.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — A törökök rablásai Szerencs tartományában. (I.) Közli: Dongó Gy. Géza. — Magyar rabok és rabnők török-tatár fogságban. (XVIII—XX.) Közli: Dongó Gy. Géza. — Adatok Zemplénvármegye topológiájához (IV.) Közli: Dongó Gy. Géza. — Lores Pinkász rabbi. (3. folyt. és vége.) Irta: Goldberger Izidor dr. — **Zempléni magyar nyelvemlékek.** — Határigazitás Hegedüsfalva és Őrmező falvak között 1598-ban. Közli: Dongó Gy. Géza. — Az Izbugyai Wiczmándyak 1590. év Urbáriomából. (I.) Közli: Dongó Gy.Géza. — **Levéltári közlemények.** — Zemplénvármegye árszabása a XVII. században. (IX.) Közli: Dongó Gy. Géza. — Sáros és Zemplén confoederatiója 1706-ban. Közli: Dongó Géza. — Sátoraljа-Ujhely város törvényei a (XVII.) évszázban. (XIX.) Közli: Dongó Gy. Géza. — Zemplénvármegye nemeseinek mutatókönyvéből. (1240—1699.) X. Latinból: Dongó Gy. Géza. — Kazinczy Ferenc jegyzetei vármegyénk levéltárának tárgymutatóiban. (XII.) Közli: Dongó Gy. Géza. — Tokaj-Hegyalja borai az 1807. évi ország gyülésén. (XII.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — Közlemények Tállya városának levelestárából. (XIV.) Közli: Kula Pál. — Alkalmi feliratok Zemplénvármegye jegyzőkönyveiben. (XI.) Közli: Spisovszky Imre. — **Családtörténet.** — A Füzesséry-nemzetségek 1782. évi bizonyitványáról. Irta: Dongó Gy. Géza. — **Tárca.** — Némethy Ferenc. — Irta: Kemény Lajos. A zempléni mozgó nemzetőrök 6-ik százada 1848-ban. — **Csarnok.** — Szomoru szüret. (Versezet.) Irta: Dely László, 1768-ban mihályi praedicator (I.) — Tükördarabok. (III.—IV.) Irta: K. Sz. E. — **Tréfás történetek.** — Kaki kakuk (VIII.) Irta: ifj. Dongó Gy. Géza. — **Levelesláda.** Örökadás vetelek száz évvel ezelőtt. (Kossuth Lajos tanitójának barátszeresi házikója. — Kazinczyék pincéje az Ungvárban. — Kazinczy Ferenc szőleje. — Az ujhelyi Szent-Háromság-kápolna.)Közli: Dongó Gy. Géza. — **Vegyesek.**

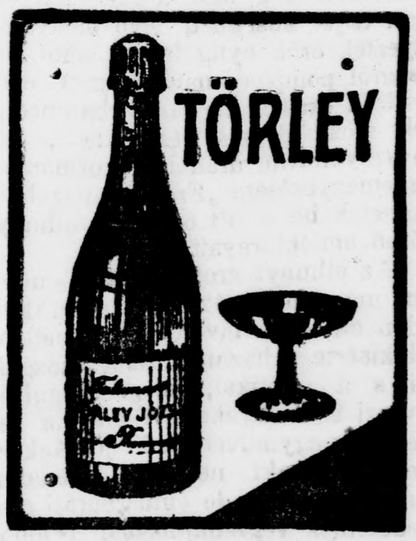

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**
Laptulajdonos: **Éhlert Gyula.**

Eladók

Boczonády-féle uj és alig használt

méhkaptárok

igen olcsó áron.

Cim: Báró **Vécsey Béla** méhészete Bodrogszerdahely.

Millió

ember használja

Köhögés

rekedtség, elnyalkasodás, hurut, köszvény és **szamárköhögés** ellen,

a Kaiser-féle

Mell-Caramellát

a „Három Fenyő“ védjegygyel.

6100 közjegyzőileg hitelesitet bizonyitvány orvosok és privát egyénektől tanusitja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f. Egy doboz 60 fillér.

Kapható: **Éhlert Gyula** és **Widder Gyula** gyógyszertáraikban s **Hrabéczy Kálmán** drogériájában, Sátoraljaujhely.

PFEIFFER SÁNDOR

épitész-épitőmester

Sátoraljaujhely.

Iroda és telep:

Arpád-utcza 19. szám. Saját ház.

Elvállal: mindennemü épületek tervezését és felépitését, épitkezések müvezetését és leszámolását, **tüzbiztos** gipsz és vasbeton menyezetek készitését, minden néven nevezendő **vasbeton szerkezetek statikai számitását és azok kivitelét;** cement, granittó-terazzó, keramit, aszbeszt, aszfalt, stb. burkolatok készitését.

Állandó raktár: román és portland cement, homlokzat kőpor, gipsz, aszfalt, szigetelő-lemez és kátrány termékekben.

Eladó üzlet.

Sátoraljaujhelyben egy jó forgalmu üzlet családi körülmények miatt eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, **12 éve fennáll,**

felhivja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét **VIII. ker. Üllői-ut 18. szám,** valamint **IV. ker., Ferenciek-tere 1. sz.** (Királyi bérpalota) ujonnan átalakitott helyiségeiben rendezett

lakberendezési kiállitás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelü, müvészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll. Teljes

lakásberendezéseket müvészi tervek szerint készitünk,

minden darab jótállás mellett adatik el.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB és LAJOS

BUTORKERESKEDÉSE és ZONGORATERME

Sátoraljaujhely. Kazinczy-utcza 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból,

tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült fényezett faminőségekben.

Egyedüli elárusitója a „Slavonia“ keményfa butorgyár készitményeinek.

Vas- és rézbútor legjobb kivitelben.

KÉPEK, GYERMEKKOCSIK

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK,

Mindennemü szőnyegek készitését bármely szinben és nagyságban olcsón elvállalom.

Saját mühelyünkben minden e szakba vágó munkák gyorsan s pontosan készittetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kivánságára ugy helyben mint vidéken bármikor is dijtalanul szivesen megjelenek.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlünk.

Állandóan raktáron tartunk:

Három rétü **lószőr madraczot,** egy ágyba való 50 korona.
„ „ **affrik** „ „ „ „ 15 „

Elsőrendü zongorák gyári raktára.

Egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

Kivánatra kedvező fizetési módozatokat nyujtok.

Elsőrendü butorok gyártmányai.

Eladó ház.

A Kazinczy-utcza 64. sz. emeletes ház, tekintettel a pénz drágaságára, **70** ezer koronáért, kert nélkül **67** ezer koronáért eladó. — Vételhez **25—30** ezer korona szükséges, a többi **5½%**-ra maradhat mindaddig a házon, mig a pénz olcsó nem lesz, esetleg évekig is. — Befektetendő tőke kimutathatólag **6½%**-ot hoz tisztán.

Bővebb felvilágositást ad:

Budapest I., Enyedi-utcza 18. **Csapó Lajos.**

A kirakatokban kifüggesztett **OLLA** táblácskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucatja 6 kor. 1204. sz superfinom tucatja 8 kor. Az **„OLLA“** több mint 2000 orvos által legmegbizhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: **Éhlert Gyula** és **Widder Gyula** gyógyszertáraikban s **Hrabéczy Kálmán** drogériájában Sátoraljaujhely.

Mindenféle tavaszi

vetőmagvak

árpa, bükköny, lóhere és lucerna mag jutányos árban kaphatók

Reichard Mór és Fia

cégnél

Sátoraljaujhelyben.

BRÁDY-féle

Gyomor-cseppek

czelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlen minden háztartásban. E cseppeknek utólérhetetlen jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan **gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, émelygés, szédülés, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen.**

Kapható minden gyógyszertárban. Egy nagy üveg **1** kor. **60** fillér, kis üveg **90** fillér, 6 üveg **5** korona **40** fillér, 3 nagy üveg **4** korona **80** fillér beküldése után küld franko:

Brády K. gyógyszertára

a „Magy. Királyhoz“ BÉCS

I., Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szüz Máriát ábrázolja, a vörösszinü csomagolásra s az aláirásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasitsunk vissza minden utánzatot.

A legdivatosabb

centifolia rózsaparfüm

üvegenként **5, 6, 9 és 14 kor.-ig,** kimérve grammonként **10—15 fillérig** kaphatók a

Szt.-Antal gyógyszertárban

Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér.

Eladó nád.

10,000 kéve egyenes, vékonyszálu, száz kévénkint helyben átvéve 20 korona **butkai Buttykay László** földbirtokosnál Nagyrozvágy. (Zemplén m.)

Makulatura papirok

olcsó áron kaphatók

kiadóhivatalunkban

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szőlővesszők és kitűnő érmelléki hegyi borokról **tessék azonnal egy levelezőlapon**

INGYEN

kérni a most megjelent legujabb

nagy képes főárjegyzéket,

melyet bárkinek és azonnal megküldenek a legnagyobb és a legjobb hirnek örvendő érmelléki szőlőoltványok és vesszőszaporitó telepek tulajdonosai, czime:

GYÖRGYEVICH és LAKATOS

szőlőnagybirtokosok

SZÉKELYHID (Bihar megye.)

Ungvári gránitbánya és csiszológyár

UNGVÁR

Interurbán telefon 113. Interurbán telefon 113.

Saját gránitbánya

Fekete gránit-siremlékek, szegélyek, sirtedelek, keresztek és épületmunkák stb.

Egyedüli magyar nagyüzem az egész országban.

DUNKEL V. K.

Felsőmagyarhoni Első Parkettgyár Részvénytársaság

KASSÁN.

Ajánlja kitünő tölgyfából készült, sokszorosan kitüntetett

parkétáit,

ugynevezett **amerikait**, tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. — Nedves lakásokba ajánljuk **aszphaltba rakott parkétáinkat**. A lerakás kivánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik.

Rajzminták díjmentesen. Magyban való kivitel mindenfelé.

Információk. Inkassók. Kétes követelések megváltása. Tranzakciók. Fizetésképtelen czégek szanálása. Egyezségek financzirozása. Moratoriumok kieszközlése és megállapodások létesitése a hitelezők meglátogatása kapcsán

Lloyd Hitelvédő Egyesület

Budapest, Andrássy-ut 24.

Telefon: 177—45, 42—43, 119—11.

Sürgönyczim: **Lloydibus.**

Közbenjárók díjaztatnak.

Kiadó lakás.

Egy lakás, mely két szoba és mellékhelyiségekből áll, **május 1-től kiadó.**

Tudakozódhatni Kun Soma cégnél

Eladó ház.

A Kossuth Lajos-utczában tiz szobából, spalettás ablakokkal, fürdőszobával, zárt verenda, betonirozott pincze, 10 lóra való istálló, kocsiszin és egyéb mellékhelyiségekből álló ház szabad kézből eladó. — Közvetitők kizárva.

Czim: a kiadóhivatalban.

Palaczk érett bor eladás.

1906. évi **Asszú** tokaji palaczk 3—4 K. — f.
1905. évi **Szamorodni** lit. „ 2 K. — f.
1904. évi **Szamorodni** tokaji „ 1 K. 40 f.

Továbbá régibb Szamorodni és Asszú borok, tokaji palaczkokban 3—10 koronáig kaphatók.

Dókus Mihály,
Sátoraljaujhely.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal **permetez,**
Rézkénporral **poroz és**
Bagollal **öli a szőlőmolyt:**

I-szor kevesebb a gond.
II-szor kevesebb a munka.
III-szor kevesebb a munkabér!

mert a FORHIN a sokszorta megjavitott bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerő-levél tanusága szerint mindenütt a **legnagyobb megelégeeéssel** használják. A

FORHIN-nak nincs üledéke, vizbe dobva azonnal oldódik és **biztosan** pusztitja a **peronoszporát**; egy kész anyag, főalkatrésze rézgálicz, tapadóképessége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási **munka- és pénzmegtakaritást** jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekükben **Californiai lét**, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére, **rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására. **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésre. **Lauril Karbolineumot** a rovarok elleni téli védekezésre. **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemesitésére, **Iohneumint** a zsenge virágok permetezésére, **Nicotin Quassiakivonatot** faiskolák permetezésére, **Topomort** mezei egerek pusztitására. **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen czikkekről **kimeritő leirást és használati utasitást** kérni, melyet **ingyen** és **bérmentve** küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár **Budapest, VI, Váci-ut 93/v,**

valamint képviselője: **Führer Miksa és Fia Olaszliszka.**

Sátoraljaujhely, nyomatott a „Zemplén" könyvnyomtató intézetben